PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2022/895,

annettu 24 päivänä toukokuuta 2022,

luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin puolesta tieto- ja viestintätekniikan rikollisiin tarkoituksiin käyttämisen torjuntaa koskevasta kattavasta kansainvälisestä yleissopimuksesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 82 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 83 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 3 ja 4 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous antoi 27 päivänä joulukuuta 2019 päätöslauselman 74/247 tieto- ja viestintätekniikan rikollisiin tarkoituksiin käyttämisen torjunnasta, jolla perustettiin kaikkien alueiden edustajista koostuva avoin tilapäinen hallitustenvälinen asiantuntijakomitea laatimaan kattava kansainvälinen yleissopimus tieto- ja viestintätekniikan rikollisiin tarkoituksiin käyttämisen torjunnasta.

(2) Unioni on jo hyväksynyt sääntöjä, jotka kattavat joitakin mutta eivät kaikkia niistä seikoista, joiden sisällyttämistä kattavaan kansainväliseen yleissopimukseen tieto- ja viestintätekniikan rikollisiin tarkoituksiin käyttämisen torjunnasta todennäköisesti harkitaan. Kyseisiin sääntöihin sisältyy erityisesti välineitä, jotka koskevat aineellista rikosoikeutta ([1]), poliisi- ja oikeusyhteistyötä rikosasioissa ([2]) ja prosessuaalisten oikeuksien vähimmäisvaa-

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/93/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2004/68/YOS korvaamisesta (EUVL L 335, 17.12.2011, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/40/EU, annettu 12 päivänä elokuuta 2013, tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä ja neuvoston puitepäätöksen 2005/222/YOS korvaamisesta (EUVL L 218, 14.8.2013, s. 8); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/713, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennysten torjunnasta ja neuvoston puitepäätöksen 2001/413/YOS korvaamisesta (EUVL L 123, 10.5.2019, s. 18).

([2]) Neuvoston säädös, annettu 29 päivänä toukokuuta 2000, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisen yleissopimuksen tekemisestä keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä (EYVL C 197, 12.7.2000, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1727, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust) ja neuvoston päätöksen 2002/187/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 138); Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53); neuvoston puitepäätös 2002/465/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, yhteisistä tutkintaryhmistä (EYVL L 162, 20.6.2002, s. 1); neuvoston puitepäätös 2009/948/YOS, tehty 30 päivänä marraskuuta 2009, rikosoikeudellisia menettelyjä koskevien toimivaltaristiriitojen ehkäisemisestä ja ratkaisemisesta (EUVL L 328, 15.12.2009, s. 42); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/41/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, rikosasioita koskevasta eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä (EUVL L 130, 1.5.2014, s. 1).

timuksia ([3]) sekä tietosuoja- ja yksityisyystakeita ([4]). Koska lainsäädäntöehdotuksia on lisäksi jo tehty ja niistä on keskusteltu muillakin aiheeseen liittyvillä aloilla, myös kyseiset ehdotukset olisi otettava huomioon siltä osin kuin niiden tavoitteena on lisätä unionin oikeudellisen kehyksen tehokkuutta.

(3) Tämän vuoksi kattava kansainvälinen yleissopimus tieto- ja viestintätekniikan rikollisiin tarkoituksiin käyttämisen torjunnasta voi vaikuttaa tiettyihin unionin sääntöihin tai muuttaa niiden soveltamisalaa.

(4) Unionin lainsäädännön eheyden suojelemiseksi ja sen varmistamiseksi, että kansainvälisen oikeuden ja unionin oikeuden sääntöjen johdonmukaisuus säilytetään, komission on yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tarpeen osallistua perussopimuksissa määritellyissä unionin toimivaltaan kuuluvissa asioissa, joiden osalta unioni on hyväksynyt sääntöjä, tieto- ja viestintätekniikan rikollisiin tarkoituksiin käyttämisen torjuntaa koskevasta kattavasta kansainvälisestä yleissopimuksesta käytäviin neuvotteluihin.

(5) Neuvosto hyväksyi 22 päivänä maaliskuuta 2021 päätelmät EU:n kyberturvallisuusstrategiasta digitaaliselle vuosikymmenelle. Päätelmissään neuvosto muistutti, että useat niistä näkökohdista, jotka koskevat neuvotteluja tieto- ja viestintätekniikan rikollisiin tarkoituksiin käyttämisen torjuntaa koskevasta kattavasta kansainvälisestä yleissopimuksesta, voivat liittyä yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan korostamalla, että se ”tukee ja edistää kyberrikollisuutta koskevaa Budapestin yleissopimusta ja meneillään olevaa yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan valmistelua. [Se o]n lisäksi edelleen sitoutunut tietoverkkorikollisuutta koskevaan monenväliseen vaihtoon, myös prosesseissa, jotka liittyvät Euroopan neuvostoon, Yhdistyneiden kansakuntien huumausaine- ja kriminaalipolitiikan toimistoon (UNODC) ja rikoksentorjunnan ja rikosoikeuden toimikuntaan; tällä pyritään varmistamaan tehostettu kansainvälinen yhteistyö kyberrikollisuuden torjumiseksi, mukaan lukien parhaiden käytäntöjen ja teknisen tietämyksen vaihto, ja tukemaan valmiuksien kehittämistä kunnioittaen, edistäen ja suojellen ihmisoikeuksia ja perusvapauksia”.

(6) Tämä päätös ei saisi vaikuttaa perussopimuksissa määriteltyyn unionin ja sen jäsenvaltioiden väliseen toimivallan jakoon, jäsenvaltioiden osallistumiseen tieto- ja viestintätekniikan rikollisiin tarkoituksiin käyttämisen torjuntaa koskevasta kattavasta kansainvälisestä yleissopimuksesta käytäviin neuvotteluihin eikä mahdollisiin myöhempiin päätöksiin tällaisen yleissopimuksen tekemisestä, allekirjoittamisesta tai ratifioinnista.

(7) Tämän päätöksen lisäyksessä olevat neuvotteluohjeet on osoitettu komissiolle, ja niitä voidaan tarkistaa ja kehittää tarvittaessa neuvottelujen etenemisestä riippuen.

(8) Vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti komission ja jäsenvaltioiden olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä neuvotteluprosessin aikana, myös pitämällä säännöllisesti yhteyttä jäsenvaltioiden asiantuntijoihin ja edustajiin New Yorkissa ja Wienissä.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/64/EU, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 280, 26.10.2010, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/13/EU, annettu 22 päivänä toukokuuta 2012, tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 142, 1.6.2012, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/48/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2013, oikeudesta käyttää avustajaa rikosoikeudellisissa menettelyissä ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä sekä oikeudesta saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi kolmannelle osapuolelle ja pitää vapaudenmenetyksen aikana yhteyttä kolmansiin henkilöihin ja konsuliviranomaisiin (EUVL L 294, 6.11.2013, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1919, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, oikeusavusta rikosoikeudellisissa menettelyissä epäillyille ja syytetyille henkilöille ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä etsityille henkilöille (EUVL L 297, 4.11.2016, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/800, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, rikoksesta epäiltyjä tai syytettyjä lapsia koskevista menettelyllisistä suojatoimenpiteistä rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/343, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, eräiden syyttömyysolettamaan liittyvien näkökohtien ja läsnäoloa oikeudenkäynnissä koskevan oikeuden lujittamisesta rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 65, 11.3.2016, s. 1).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/136/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla annetun direktiivin 2002/22/EY, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla annetun direktiivin 2002/58/EY ja kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä annetun asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 337, 18.12.2009, s. 11).

(9) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([5]) 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 18 päivänä toukokuuta 2022 ([6]).

(10) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen (SEUT) liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.

(11) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Komissiolle annetaan lupa aloittaa neuvottelut unionin puolesta perussopimuksissa määritellyissä unionin toimivaltaan kuuluvissa asioissa, joiden osalta unioni on hyväksynyt sääntöjä, tieto- ja viestintätekniikan rikollisiin tarkoituksiin käyttämisen torjuntaa koskevan kattavan kansainvälisen yleissopimuksen tekemiseksi.

2. Neuvottelut käydään neuvoston antamien ja tämän päätöksen lisäyksessä olevien neuvotteluohjeiden pohjalta, joita voidaan tarkistaa ja kehittää tarvittaessa neuvottelujen etenemisestä riippuen.

2 artikla

Neuvottelut käydään kuullen rikosoikeusyhteistyöryhmää, joka nimetään SEUT 218 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuksi erityiskomiteaksi.

Komissio raportoi säännöllisesti ensimmäisessä kohdassa tarkoitetulle erityiskomitealle tämän päätöksen nojalla toteutetuista toimista ja kuulee sitä säännöllisesti.

Neuvoston pyynnöstä komissio raportoi neuvostolle neuvottelujen kulusta ja tuloksista, myös kirjallisesti.

Siltä osin kuin neuvottelujen kohde kuuluu sekä unionin että sen jäsenvaltioiden toimivaltaan, komissio ja jäsenvaltiot toimivat neuvottelujen aikana läheisessä yhteistyössä varmistaakseen unionin ja sen jäsenvaltioiden kansainvälisen edustuksen yhtenäisyyden.

3 artikla

Tämä päätös ja sen lisäys julkaistaan välittömästi sen jälkeen kun ne on hyväksytty.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

([6]) Lausunto annettu 18. toukokuuta 2022 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

Tehty Brysselissä 24 päivänä toukokuuta 2022.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
B. LE MAIRE

LISÄYS

KATTAVAA KANSAINVÄLISTÄ YLEISSOPIMUSTA, JOLLA TORJUTAAN TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN KÄYTTÖÄ RIKOLLISIIN TARKOITUKSIIN, KOSKEVAT NEUVOTTELUOHJEET

Neuvotteluprosessin osalta unionin olisi pyrittävä seuraavaan:

1) Neuvotteluprosessi on avoin, osallistava ja läpinäkyvä, ja se perustuu vilpittömässä mielessä tehtävään yhteistyöhön.

2) Neuvotteluprosessi mahdollistaa kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kuten kansalaisyhteiskunnan, yksityisen sektorin, tiedeyhteisön ja kansalaisjärjestöjen osallistumisen mielekkäällä tavalla.

3) Kaikilta Yhdistyneiden kansakuntien jäseniltä saatuja kannanottoja tarkastellaan tasavertaiselta pohjalta osallistavan prosessin varmistamiseksi.

4) Neuvotteluprosessi perustuu tehokkaaseen ja realistiseen työohjelmaan.

Neuvottelujen yleisten tavoitteiden osalta unionin olisi pyrittävä seuraavaan:

5) Yleissopimuksella varmistetaan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien korkeatasoinen suojelu, ja se toimii samalla lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten tehokkaana välineenä kyberrikollisuuden maailmanlaajuisessa torjunnassa. Sen tavoitteena on edistää ja vahvistaa toimenpiteitä, joilla ehkäistään ja torjutaan kyberrikollisuutta tehokkaammin ja tuloksellisemmin, edistetään ja helpotetaan kansainvälistä yhteistyötä, varmistetaan uhrien oikeuksien korkeatasoinen suojelu ja tuetaan valmiuksien kehittämistä ja teknistä apua kyberrikollisuuden torjunnassa.

6) Nykyiset hyviksi osoittautuneiden kansainvälisten ja alueellisten välineiden ja toimien puitteet otetaan YK:n yleiskokouksen päätöslauselmien 74/247 ja 75/282 mukaisesti täysimääräisesti huomioon. Näin ollen yleissopimus on yhteensopiva voimassa olevien kansainvälisten välineiden, erityisesti kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen (2000) ja sen pöytäkirjojen, korruption vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen (2003) sekä Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan Budapestin yleissopimuksen (2001) ja sen pöytäkirjojen kanssa, mutta myös muiden sellaisten asiaankuuluvien kansainvälisten ja alueellisten välineiden kanssa, jotka liittyvät erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojeluun. Yleissopimuksella vältetään kaikki vaikutukset niiden soveltamiseen tai uusien maiden liittymiseen kyseisiin voimassa oleviin välineisiin sekä mahdollisuuksien mukaan tarpeeton päällekkäisyys.

7) YK:n yleiskokouksen päätöslauselmassa 75/282 sovitun avoimen hallitustenvälisen asiantuntijaryhmän työ kyberrikollisuutta koskevan kattavan tutkimuksen tekemiseksi ja sen tulokset otetaan täysimääräisesti huomioon.

8) Yleissopimuksen määräyksillä saavutetaan mahdollisimman korkeatasoinen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojelu. EU:n jäsenvaltioiden olisi voitava noudattaa kansainvälistä oikeutta ja EU:n oikeutta, mukaan lukien perusoikeudet, vapaudet ja EU:n oikeuden yleiset periaatteet sellaisina kuin ne on vahvistettu Euroopan unionin perussopimuksissa ja perusoikeuskirjassa. Yleissopimuksen määräysten olisi myös oltava yhteensopivia EU:n ja sen jäsenvaltioiden kansainvälisen kaupan velvoitteiden kanssa.

Neuvottelujen sisällön osalta unionin olisi pyrittävä seuraavaan:

9) Yleissopimuksessa määritellään rikokset, jotka voidaan tehdä ainoastaan tietojärjestelmien avulla.

10) Edellä 9 kohdassa esitetystä periaatteesta poiketen ja edellyttäen, että taataan riittävät edellytykset ja suojatoimet sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien riittävä suojelu, yleissopimuksessa voitaisiin määritellä rikokset, jotka voidaan tehdä käyttämättä tietojärjestelmiä mutta joihin tietojärjestelmien käyttö voi tarjota mahdollisuuden tietyissä olosuhteissa, mutta vain tapauksissa, joissa tietojärjestelmien käyttö muuttaa merkittävästi rikosten ominaisuuksia tai vaikutuksia.

11) Rikokset määritellään selkeästi ja tarkasti teknologianeutraalilla tavalla. Määritelmät ovat yhteensopivia muiden asiaankuuluvien kansainvälisten tai alueellisten yleissopimusten määritelmien kanssa erityisesti kyberrikollisuuden alalla sekä kansainvälisten ihmisoikeusnormien ja perusvapauksien kanssa.

12) Yleissopimuksessa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat avunantoa tällaisissa rikoksissa ja tarvittaessa tällaisten rikosten yrittämistä, sekä luonnollisten henkilöiden että oikeushenkilöiden vastuuta tällaisista rikoksista, ja säännöt, jotka koskevat lainkäyttövallan määrittämistä tällaisille rikoksille sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia ja toimenpiteitä ja jotka ovat yhteensopivia muiden asiaankuuluvien kansainvälisten tai alueellisten yleissopimusten kanssa erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberrikollisuuden alalla sekä kansainvälisten ihmisoikeusnormien kanssa.

13) Yleissopimuksessa määrätään rikosoikeudellisiin menettelyihin liittyvistä toimenpiteistä, joiden avulla viranomaiset voivat tutkia kyberrikokset tehokkaasti ja joihin voisi, edellyttäen, että taataan riittävät suojatoimet, kuulua toimenpiteitä, joiden avulla voidaan säilyttää tai hankkia sähköistä todistusaineistoa rikoksista osana rikostutkintaa tai -menettelyä ja lisäksi toimenpiteitä, joiden avulla voidaan jäädyttää ja tuomita menetetyksi tällaisten rikosten tuottama hyöty, jos on osoitettu, että tällaisia toimenpiteitä tarvitaan ja niillä on lisäarvoa, ottaen asianmukaisesti huomioon suhteellisuus- laillisuus- ja tarpeellisuusperiaatteet sekä yksityisyyden ja henkilötietojen suojaa koskevat oikeudet.

14) Nämä rikosoikeudellisiin menettelyihin liittyvät toimenpiteet eivät ole ristiriidassa muiden asiaankuuluvien kansainvälisten tai alueellisten yleissopimusten kanssa erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberrikollisuuden alalla, ja ne ovat yhteensopivia tällaisten yleissopimusten ja kansainvälisten ihmisoikeusnormien ja perusvapauksien kanssa.

15) Sähköisen todistusaineiston säilyttämistä tai hankkimista koskeviin menettelyllisiin toimenpiteisiin liittyy selkeä ja tarkka määritelmä siitä, minkä tyyppiset tiedot tulevat tällöin kyseeseen. Yksityisen sektorin toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä koskevilla menettelyllisillä toimenpiteillä varmistetaan, että tällaisille toimijoille aiheutuva rasite on oikeasuhteinen ja että yksityisen sektorin toimijat kunnioittavat täysimääräisesti käyttäjiensä ihmisoikeuksia suojaavia lakeja. Yleissopimus tarjoaa verkkopalvelujen tarjoajille (esim. internetpalveluntarjoajille) oikeudellista selkeyttä niiden vuorovaikutuksessa yleissopimuksen sopimusvaltioiden lainvalvontaviranomaisten kanssa. Laittoman sisällön poistamista koskevat menettelylliset toimenpiteet koskevat ainoastaan laitonta sisältöä, joka voidaan määritellä riittävän selkeästi ja tarkasti.

16) Yleissopimuksessa määrätään yhteistyötoimenpiteistä, joiden avulla eri sopimusvaltioiden viranomaiset voivat tehdä tehokasta yhteistyötä antamalla keskinäistä oikeusapua muun muassa perustamalla yhteyspisteitä yleissopimuksessa määriteltyjen rikosten tutkinnassa tai rikosoikeudellisissa menettelyissä. Siinä voitaisiin myös määrätä tällaisista yhteistyötoimenpiteistä, joiden tarkoituksena on säilyttää tai hankkia sähköistä todistusaineistoa rikoksista osana rikostutkintaa tai -menettelyä, edellyttäen, että näihin toimenpiteisiin sovelletaan valtioiden kansallisen lainsäädännön mukaisia riittäviä edellytyksiä ja suojatoimia, joissa säädetään ihmisoikeuksien ja perusvapauksien riittävästä suojelusta.

17) Nämä yhteistyötoimenpiteet ovat yhteensopivia muiden asiaankuuluvien kansainvälisten tai alueellisten yleissopimusten kanssa erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberrikollisuuden alalla. Ne eivät ole ristiriidassa tällaisten yleissopimusten, kansainvälisten ihmisoikeusnormien ja perusvapauksien kanssa.

18) Yhteistyötoimenpiteisiin sovelletaan pyynnön vastaanottaneen osapuolen lainsäädännössä säädettyjä edellytyksiä, jolloin yleissopimuksessa määrätään erilaisista kieltäytymisperusteista, jotta varmistetaan perusoikeuksien suojelu, kuten oikeus henkilötietojen suojaan, myös henkilötietojen siirron yhteydessä, ja kaksoisrangaistavuuden olemassaolo.

19) Yleissopimuksessa määrätään tiukoista edellytyksistä ja vahvoista suojatoimista, joilla varmistetaan, että EU:n jäsenvaltiot voivat kunnioittaa ja suojella perusoikeuksia, vapauksia ja EU:n oikeuden yleisiä periaatteita, sellaisina kuin ne on vahvistettu Euroopan unionin perussopimuksissa ja perusoikeuskirjassa, mukaan lukien erityisesti rikoksia ja seuraamuksia koskevat suhteellisuus-, laillisuus- ja tarpeellisuusperiaatteet, menettelylliset takeet ja oikeudet, oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin, syyttömyysolettama, oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja rikosoikeudellisten menettelyjen kohteena olevien henkilöiden oikeus puolustukseen, kielto syyttää ja rangaista oikeudenkäynnissä kahdesti samasta rikoksesta, sekä yksityisyyden suoja ja henkilötietojen ja sähköisten viestintätietojen suoja, kun tällaisia tietoja käsitellään, mukaan lukien siirrot viranomaisille Euroopan unionin ulkopuolisissa maissa, sekä oikeus sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen. Yleissopimuksessa varmistetaan erityisesti, että EU:n jäsenvaltiot voivat noudattaa direktiivissä (EU) 2016/680, asetuksessa (EU) 2016/679 ja direktiivissä 2002/58/EY tarkoitettuja kansainvälisiä henkilötietojen siirtoja koskevia vaatimuksia. Edellytyksillä ja suojatoimilla varmistetaan myös ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojelu kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaisesti. Tämä koskee koko yleissopimusta, muun muassa menettelyllisiä toimenpiteitä ja yhteistyötoimenpiteitä, mukaan lukien ne, jotka voivat merkittävästi vaikuttaa yksilöiden oikeuksiin.

20) Yleissopimus tarjoaa perustan vapaaehtoisille valmiuksien kehittämistoimille, joilla tuetaan maita niiden kyvyssä suorittaa tehokkaita kyberrikosten tutkintoja ja oikeudenkäyntejä ja hankkia sähköistä todistusaineistoa muiden rikosten tutkintaa ja oikeudenkäyntiä varten, muun muassa teknisen avun ja koulutuksen avulla. UNODC:llä on selkeästi kuvattu rooli tällaisten toimenpiteiden täytäntöönpanossa.

21) Yleissopimuksella varmistetaan, että kyberrikollisuuden uhrit saavat asianmukaista apua, tukea, suojelua ja korvausta.

22) Yleissopimus tarjoaa perustan kyberrikollisuuden ehkäisemiseen tähtäävälle käytännön toimenpiteille, jotka ovat selkeästi määriteltyjä ja tiukasti rajattuja sekä erillisiä rikosoikeudellisiin menettelyihin liittyvistä toimenpiteistä, jotka voivat vaikuttaa yksilöiden tai oikeushenkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin.

Yleissopimuksen toiminnan osalta unionin olisi pyrittävä seuraavaan:

23) Yleissopimuksessa säilytetään olemassa olevat maailmanlaajuiset ja alueelliset välineet ja meneillään oleva kansainvälinen yhteistyö kyberrikollisuuden maailmanlaajuisessa torjunnassa. Erityisesti Euroopan unionin jäsenvaltiot voivat keskinäisissä suhteissaan jatkaa Euroopan unionin sääntöjen soveltamista.

24) Yleissopimuksessa määrätään asianmukaisesta mekanismista sen täytäntöönpanon varmistamiseksi, ja se sisältää loppumääräykset, jotka koskevat muun muassa riitojen ratkaisemista, yleissopimuksen allekirjoittamista, ratifioimista ja hyväksymistä, yleissopimukseen liittymistä, yleissopimuksen voimaantuloa, muuttamista, soveltamisen keskeyttämistä, irtisanomista ja tallettajaa sekä kieliä ja jotka perustuvat mahdollisuuksien mukaan ja tarvittaessa muiden asiaankuuluvien kansainvälisten tai alueellisten yleissopimusten määräyksiin erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberrikollisuuden alalla.

25) Yleissopimuksen mukaan Euroopan unionista voi tulla sen sopimuspuoli.

Neuvottelumenettely on yleisesti ottaen seuraava:

26) Komission olisi pyrittävä varmistamaan, että yleissopimus on johdonmukainen asiaa koskevan unionin lainsäädännön ja politiikkojen sekä muiden asiaankuuluvien monenvälisten sopimusten mukaisten unionin sitoumusten kanssa.

27) Komission olisi käytävä neuvottelut unionin puolesta asioissa, jotka kuuluvat unionin toimivaltaan perussopimusten mukaisesti ja joiden osalta unioni on hyväksynyt sääntöjä.

28) Neuvottelut, mukaan lukien kaikki neuvottelukierrokset, on valmisteltava hyvissä ajoin. Tätä varten komissio ilmoittaa neuvostolle aikataulusuunnitelmasta ja neuvoteltavista kysymyksistä sekä jakaa tarvittavat tiedot mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

29) Vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti komission ja jäsenvaltioiden olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä neuvotteluprosessin aikana, myös pitämällä säännöllisesti yhteyttä jäsenvaltioiden asiantuntijoihin ja edustajiin Wienissä ja New Yorkissa.

30) Neuvotteluistuntoja edeltää rikosoikeusyhteistyöryhmän kokous keskeisten kysymysten määrittämiseksi sekä lausuntojen ja ohjeiden, mukaan lukien julkilausumat ja varaumat, laatimiseksi tarpeen mukaan.

31) Komissio raportoi rikosoikeusyhteistyöryhmälle neuvottelujen tuloksista kunkin neuvotteluistunnon jälkeen, myös kirjallisesti.

32) Komissio ilmoittaa asiasta neuvostolle ja kuulee rikosoikeusyhteistyöryhmää kaikista neuvottelujen aikana mahdollisesti esiin tulevista tärkeistä kysymyksistä.